

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrației „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concursuri, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	--

În preajma congresului economic din Cluj.

Ceice în timpul dominațiunii maghiare n'am voit să servim interese străine, părăsind școalele cu timbru specific maghiar, ne-am înscris în școale cu caracter românesc și după terminarea lor am intrat în slujba românească a Bisericii, a Școlii confesionale, sau a vre-unei Instituțiuni românești de credit și economii.

Deși serviciile noastre facute în favorul acestor trei citadete naționale, în lipsă de mijloace, erau mai modest honorate decât cele ce se aduceau pentru scopurile de desnaționalizare ale adversarilor noștri, românii cei mulți cu sentimente curate au preferat să stea neclintii alături de cei ce lucrau din răspuțeri pentru conservarea ființei noastre etnice, ca români.

Puterea noastră nebiruită a rezidat în Biserică, în Școală și în Bănci, cari se sprijineau și se întregeau într-o desăvârșire a scopului pe care îl urmăreau.

Așa se explică, că vedem preoți și învățători în fruntea băncilor românești, așa se explică, că funcționarii de căpetenie ai institutelor de credit românești erau membri în toate corporațiunile noastre bisericești.

Toți aceștia au muncit și au jertfit pe altarul națiunii.

*

Dela anul 1918 încoaci — după o perioadă de inflație — stările au evoluat într'acolo, că astăzi creditul rămânesc a ajuns la aman, ceea ce în mare parte este a se atribui conversiunii datoriilor, acestei reforme așa zicând revoluționare pe teren financiar.

Art. 62 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane prevede o convenție specială, care va interveni între Stat și Banca Națională, prin care Statul se va obliga, ca pe

durata maximă a acestei legi, să verse Băncii Naționale o sumă de cel mult 450.000.000 lei anual, pentru a servi atât la acoperirea parțială a reducerilor suferite de portofoliul Băncii Naționale pe baza legii conversiunii, cât și drept fond pentru menținerea creditului în general și a celui cooperativ.

Evident, că dispoziția aceasta a legii dă celor în drept posibilitatea de a veni între altele și bisericilor și băncilor noastre întru ajutor, fiind mai pe sus de orice îndoială, că atât bisericile, cât și băncile au suferit pierderi enorme pe de o parte prin faptul, că debitorii lor beneficiază de conversiune, pe de altă parte prin aceea, că datoriile lor trebuie să le plătească integral, iar depunerile spre fructificare au fost reduse în mod simțitor.

Ar fi o mare greșală, dacă s'ar crede, că deodată cu înfăptuirea României noui rolul național al Bisericii și institutelor de bani românești din Ardeal și Banat s'a terminat.

Românii de aici și astăzi stau față în față cu alte naționalități, cari deși sunt numite minoritare, sunt din cale afară de puternice, fie în urma sprijinului ce-l primesc din afară de granițele țării noastre, fie în urma tratamentului loial ce li-s'a aplicat în interiorul țării.

Băncile lor, suferind mai puțin pe urma conversiunii datoriilor, s'au refăcut aproape complet, până când la noi românii cei de dincoaci de Carpați nu mai există credit, așa că pe teren financiar noi am devenit minoritari.

Cine nu crede acest adevăr, n'are decât să se informeze de ce averi mari dispun bisericile minoritare, câți bani sunt în stare să cheltuiască la an, cum stau de bine institutelor financiare, și cum se prezintă în comparație de sărăcicioase bisericile și băncile noastre, cari bănci trag de moarte.

În fața acestor constatări sumbre involuntar ne întrebăm: de ce întârzie ajutorul pus în vedere de lege, de ce nu s'a pornit până acum acțiunea de salvare a ființei noastre românești?

*

Pe ziua de 28 Noembrie a. c. au convocat fruntașii vieții noastre publice un Congres economic al Ardealului și Banatului pentru a discuta problema organizării creditului nostru românesc și a afla pe ce cale s'ar putea soluționa această problemă, care nu trebuie privită ca o chestiune de țară, ci din punct de vedere mai înalt al însăși structurei statului, pentru că a nu ajutama instituțiunile noastre creatoare de viață românească înseamnă a le calici, iar a le calici înseamnă a le nimici.

De aceea trebuie să ne punem cu toții în serviciul acțiunii pornite, ca creditul să se refacă, ceeace numai așa e posibil, dacă pagubele suferite pe urma conversiunii se vor acoperi.

Prin aceasta statul ar răsplăti jertfele mari, pe cari le-au adus Biserica și Băncile românești și totdeodată ar scăpa pe țaranul român din ghiarele cămătarilor, dându-le posibilitate atât instituțiunilor noastre românești, cât și țaranilor noștri români să trăiască și în viitor în tradiția de neam și lege, cum s'au pomenit pe aceste plaiuri românești.

AUREL MOACA.

Cum se falsifică istoria creștinismului?

De: Prof. C. Rudneanu.

Istoricul trebuie să fie atent de fiecare dată asupra faptelor, pe care le interpretează — numai după o lungă și minuțioasă cercetare poate să afirme anumite concluzii, sau dacă lucrurile nu sunt pe deplin lămurite, să emită anumite ipoteze.

De multe ori cărțile cari apar ne atrag prin titlul bombastic ce-l putem vedea și care-l bănuim a fi într'adevăr ca ceva de folos — cercetând mai amănunțit evenimentele descrise rămânem adesea uimiți de câtă minciună sunt capabili oamenii — sau mai bine zis anumiți „oameni culți“ cum își mai zic.

E vorba de cartea lui *Richard Kreglinger*: „*L'évolution religieuse de l'humanité*“, (Evoluția religioasă a umanității) în care încearcă să ne dea o succintă istorie a religiunilor, recomandând cele mai bune manuale de istoria religiuni-

nilor, tratate mai mari ale lui *Chantepie de la Saussaye*, *S. Reinach*, *N. Söderblom*, ș. a.

Autorul spune în prefață, că vrea ca să arate elementele esențiale ale religiunilor, determinând locul ce-l ocupă ele în viața omenirii, arătând anumite probleme, cari pot fi degajate din explicarea lor, indicând etapele principale de unde încep, determinându-le anumite caractere mai mari, după forma lor în care au evoluat. În capitolul I. ne dă originea religiunilor primitive, explicând anumite forme materiale ale religiunii ca: „*mana*, *obiectele divine*, realismul religios, magia, riturile etc. În cap. II-lea ne sunt descrise religiunile universale (*monarhice*) (sic!) Adorarea regilor în India și Persia, zeii personali, zeul unic: **Aten**. Caracterul politic, social al religiunilor. Monarhismul religios a lui Izrael: *Jahveh*. Messianismul: Iisus“. Am amintit numai aceste capitole pentru că să pot arăta, cum *Richard Kreglinger* ajungând la religia creștină, expune mai întâi, minuțios istoria Evreilor, cu multe date luate din V. Testament, arată peregrinările poporului evreu, contactul ce l-au avut Evreii cu Asiro-Babilonienii și mai ales Medo-Perșii. Imprumutul ce l-au făcut dela aceste 2 popoare, exilul lor ajungând la profeti — amintindu-l pe *Isaia*, îndeosebi cap. XL și LVI, determinând întreaga suferință a poporului evreu, rolul *Messiei* este evidențiat în raport cu suferințele enorme ce le-a suportat poporul evreu, suferințe cari vor fi pe deplin alinate de „*acela*“ care va distruge pe Greci și Romani, refăcând vechiul imperiu a lui Izrael — „*El va transforma umanitatea nouă, care va trăi din o viziune directă a Mântuitorului*“. Ajungând la Iisus, spune, „*că despre el nu știm aproape nimic*“ (pag. 99). „*Literatura contemporană discută subiectul, iar scriitorii creștinilor, cari vorbesc despre el sunt posterioare morții sale, sau cu mult după aceea sunt scrise. Istoria și legenda sunt amestecate, lui îi sunt atribuite vechile profetii, în gura lui sunt puse precepte morale, cari nu sunt ale Lui, fiindcă ele au fost deja spuse de alții, ele alcătuiesc minunate mituri, cu privire la nașterea sa*“. (pag. 100).

Autorul acestui scurt manual de istoria religiunilor, spune: „*că nu se atașează la aceia cari sunt radicali în ceeace privește existența lui Iisus, ci mai ales crede că el a fost „Dumnezeu făcut om*“. „*Ceeace rămâne nu-i decât viața unui profet care se credea Messia*“.

Vorbind „despre speranțele nutrite de Evrei, despre restaurarea Izraelului, aceste speranțe naționale și politice, prin originea și interpretarea lor spiritualistă vor rămânea totdeauna, ele s'au conservat astăzi la Evrei, s'au trans-

format, pentru a se renaște astăzi în sionism“ (pag. 102).

Aceste afirmații atât de grosolane, falsificarea adâncă a religiei creștine e evidentă, manualul acesta, este eșit din *creerul unui evreu* — care nu face altceva, decât se țese în jurul poporului evreu întreaga dramă a lumii creștine. Felul ridicol de a argumenta, constituie pentru un înțelegător în ale religiei creștine adevărată revoltă. Dar să nu ne mirăm, fiindcă astfel s'au căutat de cele mai multe ori să se întunece istoria minunată și reală a creștinismului. Omul puțin inițiat în *istoria reală și sfântă a lumii creștine* repede înclină spre panta necredinții.

E bine ca toate aceste tratate să fie temeinic studiate, fiindcă vin adeseori oameni rău intenționați, cari voind să ridice *vanitatea și speranțele* neamului lor, totul brodează numai în senzul triumfului lor — adevărul istoric este nimic, argumentele sunt căutate și găsite cu o ușurință mare.

Dacă celelalte capitole pot prezenta oarecare valoare, și ea însă foarte relativă, fiindcă am văzut ce argumentare șubredă se folosește în capitolul „Messianismului: Iisus“ atunci întreaga valoare a cărții e slabă.

Cunoaștem în comparație cu această carte lipsită de adevăr și care conține minciuna — minunatele studii redată cu atâta precizie în alt manual vestit de istoria religiunilor a lui *Joseph Huby* (Cristos) „Religia creștină“ (La religion chrétienne) de *Pierre Rousselot et Joseph Huby*.

Pagini pline de înțeles creștin, cari ne redau *adevărul istoric, argumentarea precisă, fără anumite simulări și inovațiuni jignitoare* la adresa Creștinismului.

Cartea lui *Richard Kreglinger*, poartă pecetea *falsificării adevărului istoric, ea este condamnată prin însuși autorul ei!*

Cărțile acestea pline de erezii trebuiesc denunțate pentruca să fie gata în orice moment oricine le-ar consulta să știe, că ce otravă distrugătoare de suflet conțin ele. Mai ales cercetătorul creștin are nevoie de o astfel de înțelegere, fiindcă în zilele noastre profeții cei falși s'au lăsat foarte mult, ei apar pe la diferitele răscruci ale drumurilor, ne ispitesc în forme multiple, în graiuri streine — *noi să fim gata să-i alungăm!*

Iar pentru aceasta, e neapărată nevoie să le cunoaștem gândul lor viclean, cunoscându-i să-i alungăm.

Din istoricul unației în Logoj.

De: **Const. Albu** lic. în Teologie.

Se împlinesc la 29 Noemvrie a. c. o sută de ani de când primii 7 rătăciți — din ambiție sau ademenire — rupându-se dela sânul sfintei biserici strămoșești din Logoj au trecut la unație, necunoscută în părțile noastre până la această dată.

De aceea, azi, când urmașii celor ce au contribuit la înfăptuirea aceluia eveniment de tristă amintire pentru orice suflet patriot și credincios, nu se sfiesc a lucra, prin toate mijloacele prozelistice posibile la vânarea de suflete dreptmăritoare ortodoxe și a se amesteca chiar în chestiunile noastre de conducere, găsesc interesant și necesar a le arăta — nu prin reflexiuni personale ci prin sublinierea părților elocvente ale unui autor de al lor*), neîmpăcat dușman al națiunii și religiei noastre strămoșești — cauzele, împrejurările și factorii ce le-au dat naștere și le susțin și azi tanatismul tariseic, ce ei îl numesc iubire frățască.

Dau în traducere fidelă, pe cât posibil din cuvânt în cuvânt, textul ce ne arată atât de elocvent, cum s'a știrbit unitatea noastră națională și bisericească în această nebiruită fortăreață a ortodoxiei și a românismului, spre a ne servi nouă drept reamintire a tristului eveniment iar celor ce se laudă că lucrează la restabilirea păcii și a solidarității noastre naționale, drept întâmpinare:

„Greco-catolicii sau uniții, s'au organizat în Logoj în jumătatea întâia a secolului 19 din valahii de străvechea religie greco-orientală trecuți la unație. Stanislavich, episcopul Cendului, în raportul său oficial deja la 1741 ține de foarte nimerit pentru promovarea unației, dacă în Logoj s'ar înființa episcopie gr. cat. și claustru, pentrucă acest oraș este în loc sănătos, și se poate mândri cu apă bună și populație suficientă; în afară de aceea este oraș drăguț, centrul unei regiuni, este aproape de Ardeal, cu care ușor poate lua contact în treburi religioase, și în fine aici sunt (călugări) minorități, cari ar putea interveni (Tört. Adattár Temesvár vol. I. 652). Dar în această privință altceva nu s'a făcut, deși a fost o idee predilectă și a Mariei Terezia să transforme vala-

*) Istoria orașului Logoj: date și schițe de Iványi István (Lugos rendezett tanácsú város története: adatok és vázlatok) pag. 152—155. Deci se cam apropie de ceea ce spune Boros János în „Az Unió“ că „az 1836 évet megelőzőleg Lugoson alig egy pár görög kath. vallásu család lakott“. (In „un omagiu“ d-lr A. E. Peteanu nu pomenește această lucrare, în care — între altele — este lăudată o familie de unguri șovinisti) N. Red.

himea gr. ort. de natură sălbatică prin unație într'un popor mai blând (docil N. Tr.). Greco-uniții domiciliați în Zagyány și Timișoara-Fabric, la început aparțineau episcopului Cenedului, dela 1776 s'au dispus sub episcopul gr. cat. al Orăzii Mari.

În Logoj unația s'a început abia prin anii 1830; în 1835 Nov. 29, șapte s'au făcut uniți; în 1836 luna Ianuarie a activat aici Dobra Abraham protopop gr. cat. din Timișoara și cu promisiuni, cu donațiuni în 25 Ianuarie a câștigat unației 58 familii valahe împreună cu preotul numit Bercean Ștefan. Și comitatul promovă după putință unația**). În casa asesorului Iakabffy Miklos depunea mărturia de credință în mâinile lui Dobra cei ce se uniau. Natural că aceasta a stârnit mare amărăciune și război în tabăra celor de străveche credință: bătaii publice, mici războaie religioase și batjocuri n'au fost tocmai rare, mai mult, odată pe Bercean l-au aruncat și în Timiș, din care însă s'a salvat norocos. Atanasieviți Ștefan protopopul neunit (ortodox) al Logojului, izbucnind revoltat în biserică, a numit lupi pe cei ce ajută unația; casa în care se adună — așa zicea — nu este casa lui Dumnezeu, nu a oamenilor cinstiți, ci spelunca hoților; cei ce se convertesc la unație sunt pârliti și blestemați (perliti și blestemati) și mai multe de acestea a zis. Iakabffy pentru aceasta l-a denunțat la comitat în 28 Ianuarie și a cerut anchetă contra ofensatorului și turburătorului păcii publice.

Uniții s'au înmulțit încetinel și Bercean, pe care confrății lui preoți intenționau cu promisiuni să-l înduplece la repășire, la promisiunea episcopului Lonovits că-i ridică situația până la episcopie, dacă câștigă 40 sate unației, a primit nou înbold pentru apostolat. În luna Martie avea deja 70 familii lângă sine. Acum cer vechea mică biserică aflătoare în curtea bisericii valahe, care dela 1831 este închisă și o bucată și din cimitirul neuniților. Pentru aceasta însă s'au desvoltat foarte pătimase discuțiuni și scene. Erarul din Timișoara înclina să dea ascultare cererii lor, dar atunci preoții neuniți au ras câteva icoane cu inscripții de pe perete în mica biserică și chiar și o peatră de sub altar desgropându-o au nimicit-o (arhiva ep. Timiș.) pentru că acestea eventual puteau mărturisii contra lor. În 19 Februarie roagă pe rege să dispună a se desemna uniților un cimitir separat, pen-

trucă al lor nici lor înșile nu le este suficient, iar în curtea bisericii, unde mai multe familii posed cripte, dela holeră este interzisă înmormântarea. La aceasta locotenența la 1 Martie provoacă comitatul să stăruiască cu frumosul a îndupleca pe neuniți, și dacă n'ar reuși, să primească loc în cimitirul romano-catolic în baza principiului egalității confesionale decretat în 1788, ori prin erar să se dea loc separat în acest scop. În 11 Martie decedând un unit, protopopul neunit își agită credincioșii. Pentru aceasta minorității i-au tras clopotele și a fost dus în cimitirul neuniților cu forța brahială comitatensă.

Bercean Ștefan care a convertit și în Bocșa cu succes (vezi Adattár vol. II, p. 72) ținea serviciile divine acasă aproape 19 ani, până s'a terminat noua biserică în piață (în casa proprie situată în strada din dosul casei comitatente, lângă clădirea actualei poște).

Școala primară gr. cat. s'a ridicat în 1838. După focul mare din 1842, erarul a cumpărat cu 6000 florini un teren la stânga casei comitatente (prefecturei) pe care a zidit frumoasa locuință, preoțească și școala. Aici a murit în jurul anului 1870 Bercean, ca primul paroh al comunității bisericești gr. cat., distins pentru convertirile (prozelitism N. Tr.) și de papa cu document de recunoștință.

Pe la începutul anilor 1840 s'a proiectat zidirea noii biserici gr. cat. în piața din fața casei orașului (primăriei). Dar chestia a întâmpinat multe greutăți, până ce Iosif palatinul delăturându-le, zidirea în 1845 s'a pornit de fapt. Preoții gr. ort. într'o așa măsură și-au fanatizat credincioșii că la început zidirea acestei biserici a trebuit să fie apărată cu armata contra distrugerii acelor.

În timpul războiului de eliberare (revoluția din 1848—49 N. Tr.) zidirea stagnând, numai în 1852 a ajuns atâta că în caz de nevoie a putut fi și întrebuintată. La 1 Aprilie 1855 a fost sfîntirea clopotului la care ocazie a venit episcopul Csajaghy Sándor din Timișoara. În 1860 s'a terminat sacristia și interiorul bisericii cu frumsețe potrivită bisericii catedrale episcopoești.

Un ordin împărătesc, datat la 12 Decembrie 1850 a pus baza episcopiei gr. cat. în Logoj, care a preconizat a se da și un capitolu constător din 6 canonici. Spesele acestei noi episcopii (salarul bugetar al episcopului a fost de 24.000 coroane anual) precum și salarul canonicilor erarul regal le-a luat în sarcina sa. După ce papa în bula sa din luna Noemvrie 1853 a confirmat înființarea episcopiei, împăratul la 1854 a numit pe Dobra Sándor, canonic

** „Putința” lor era mare, căci iată cine avea grijă ca *testimonium legale* să fie prezent îndată ce rătăciții lui Bercean au făcut trecerea la „sfânta unire”: „Lovrentits subprefect, Junkovits Elek primpretor și Gyorgyevits consilier”. Așa ne spune Boros János în: *Az unió, în legătură cu care vom mai publica lucruri foarte interesante*. N. Red.

cântăreț din Oradea-mare, ca episcop în Logoj și papa a preconizat aceasta în bula sa din Noemvrie 1854. Pe seama acestei episcopii s'a preluat din districtul episcopiei unite de Oradea-mare 22 parohii cu 12.806 suflete și din districtul episcopiei unite de Făgăraș 91 parohii cu 38.982 suflete, total 113 parohii cu 51.788 suflete. După înlăturarea multor obstacole, în sfârșit la 20 Sept. 1856 s'a ținut instalarea episcopului de către mitropolitul gr. cat. care mai înainte locuia în Făgăraș, acum în Blaj. Marele banchet ce a urmat după serbarea bisericească s'a ținut în sala mare a comitatului pe când jos în curte era obiceiul bou în frigare și împărțirea de vin, și poporul s'a prezentat în număr mare să ia parte la serbarea zilei mari. Decretul împărătesc din 15 Ian. 1857 a numit 5 canonici, iar pe marele prepozit și canonicul al șaselea l-a numit papa în 11 Mai al aceluiaș an.

Parlamentul maghiar recunoaște și confirmă această episcopie în art. 39 din 1868. După moartea lui Dobra în 1870, secretarul acestuia Olteanu Ioan deveni al doilea episcop. Acesta își ținu intrarea în oraș în 1871 Ianuarie 2 după amiază și l-au instalat în 22 Aprilie. Dobra locuia încă în casă cu chirie, dar Olteanu își mută locuința în palatul frumos, cumpărat de guvernul maghiar. Dar fiind transferat în scaunul episcopesc gr. cat. din Oradea-mare se duce din Logoj deja în luna Ianuarie 1874. Urmașul său deveni Victor Mihályi, care a venit la Logoj în luna Martie a anului 1875. Fiind numit mitropolit la Blaj a plecat în Mai 1895. După o vacanță de 2 ani, la 16 Mai 1897 Dimitrie Radu ocupă scaunul episcopesc și după plecarea lui în 1903 Sept. 27 actualul episcop Hossu Vasile îi deveni urmaș (actual în 1907 când s'a tipărit cartea amintită N. Tr.).

După recensământul populației din anul 1900 în Logoj au fost 1054 suflete greco-catolice.

Fiecare popor are guvernul pe care îl merită.

(IOSEPH de MAISTRE)

*

Înțelepții ajung prin greșală la adevăr, dar proștii stăruiesc în greșeli.

(FR. RÜCKERT)

*

Precum dreptatea duce la viață, așa cel ce urmărește răul merge la moarte.

(ECLIASIATUL 10, 19)

Probleme de pastorație la sate iarna.

(Continuare)

2. Eșind elevul din școala primară, biserica să nu-l lase să se desvolte liber în direcțiune religioasă, ci *în timpul adolescenței* să pună mare preț pe continuarea și complectarea educației din școală. Adolescența fiind vârsta determinantă pentru desvoltarea întregii sale ființe atât fizice cât și psihice, biserica trebuie să se pună în gardă și să vegheze ca lupul să nu răpească vre-o oaie din staulul ei. În această perioadă a adolescenței, cunoștințele teoretice primite în cursul anilor de copilărie în școala primară, pot să afle o aplicare practică bună, în sensul acelor învățături religioase-morale, dar tânărul la această vârstă poate să devieze, dacă nu este supus unei conduceri și unui control corespunzător din partea preotului, care are datoria să vegheze la buna aplicare a principiilor religiunii creștine. În această perioadă a adolescenței, pe un tânăr îl amenință fel de fel de ispite și păcate. Astfel, părându-i-se că este deja perfect, încât poate singur judeca și chiar fixa anumite învățături religioase abstracte, ușor cade în păcatul necredinței totale sau parțiale, în păcatul superstiției, al ateismului și câte și mai câte păcate de acest fel. La tinerii dela sate apar mai rar acestea, însă prin contactul cu tinerii plecați la „oraș“, „mai culti“ cum îi zic ei — pot să obvină. Mai des obvin și sunt aproape generalizate la adolescenții dela sate: iubirea de argint sau contrarul ei risipa, luxul de tot felul, mândria, beția, furtul și desfrâul. Pentru combaterea și înlăturarea acestor păcate și pentru abandonarea atâtor atitudini necuviincioase, preotul va trebui să aibe grijă de acești adolescenți ca să nu devieze, ci să meargă înainte pe calea croită în școală și biserică. În acest scop principalul mijloc ce-i stă la îndemână va fi „soc. sf. Gheorghe“ pentru tineretul de ambele sexe. În cadrele acestei societăți, tinerii adolescenți au ocaziunea să-și utilizeze energiile pentru crearea de lucruri utile societății și bisericii, formându-se cetățeni utili țării și credincioși buni bisericii. Despre această societate și rolul ei nu mai scriu, fiind cunoscută tuturor. Rămâne să se aplice pe teren în fiecare parohie.

Alt mijloc pentru influențarea spre bine a tinerilor adolescenți sunt *predicile*, cari nu-i permis să lipsească mai ales în timpul iernii și a postului, când biserica este mai cercetată de acești tineri. Urmează apoi grija *educării tinerilor premilitari* în sens creștin, prin conferințele ce le vor ține preoții la ședințele lor. În această privință, îi va fi de un real folos sprijinul

șefului tinerilor premilitari, care va putea să-i aducă regulat la biserică, îi va controla mai de aproape și constrânge chiar să aplice în viață învățăturile predicate de preot. În fine îi poate aduce în grupe să se împărtășească împreună cu șeful lor în timpul postului.

Preotul să controleze *dansurile duminicale* ale tinerilor și mai ales să meargă la *petrecerile* pe cari le aranjează acești tineri seara. Dacă-i posibil, este bine să se pună chiar în fruntea comitetului aranjator. În acest mod va avea influență directă asupra programului — care să nu fie imoral sau să jignească biserica — și va putea controla mai de aproape purtarea acestor tineri, spre a nu cădea în păcate împreunate cu aceste petreceri.

Relele ce le constată la petreceri și dansuri, să le combată în general prin conferințe publice — fără a aminti de persoane — și direct, fie prin părinții acestor tineri cu ajutorul primăriei și a altor oameni de bine, despre cari se știe că au influență asupra respectivilor tineri.

Chestiunea principală este să fie ocupați tinerii adolescenți sub conducerea preotului, în cea mai mare parte a iernii prin coruri, fanfare, festivaluri, lecturi folositoare, conferințe, predici și conveniri de tot felul. Astfel vor fi atrași în mod automat dela ispite și le vor fi abătute și gândurile rele, îndrumându-i spre lucruri bune și folositoare.

(Urmează)

Liviu Surlașiu paroh Jebel.

Vizitațiunea canonică în Logojel.

Duminică în 3 Nov. a. c. după impozantele serbări ale instalării P. On. D. Dr A. Mihaescu din Logoj, P. S. Sa a binevoit să cerceteze comuna Logojel. La răscrucea drumului de lângă comună P. S. Sa este întâmpinat de un falnic banderiu format de călăreți așa cum se pot vedea numai la șes. La marginea comunei d-l primpretor B. Barbu bineventează pe P. S. Sa în numele plasei, dorindu-I viață îndelungată cu sănătate ca să poată cerceta fiecare comună cel puțin de 20 de ori. Primarul comunei I. Vânătu, oferă tradiționala pâne și sare. Comuna prezintă aspect de mare sărbătoare. Lângă crucea de către biserică elevii școalei cu stegulețe, în frunte cu d-l învățător Mișcoci și corul mixt din loc ovaționează în-

delung pe Arhiereu. Un elev de școală recitează următoarea poezie de bineventare:

Prea Sfinte Prea Iubit Părinte,
Cu mic cu mare, ieșit-am înainte,
Să întâmpinăm pe marele Păstor
Pe care-L așteptam cu fierbinte dor.

În această zi de mare sărbătoare,
Rugăm înalta binecuvântare,
Să trăiți, întru mulți ani Stăpâne
Spre binele bisericii ortodox-române.

P. S. Sa înaintează pe jos până în fața bisericii, unde este întâmpinat de pâr. N. Vânătu exprimând acesta bucuria și mulțumirea enoriașilor față de îngrijirea arhipăstorească, iar pâr. I. Alexandrescu prezintă raportul despre starea credincioșilor.

În biserica arhiplină de credincioși P. S. Sa celebrează vecernia în mare sobor cu următorii preoți: P. On. D. Dr A. Mihaescu, preoții: P. Olde catihet Logoj, N. Sintescu paroh Logoj, V. Popoviciu-Sâlha, I. Enuica-Oloșag, I. Bălăngean-Măguri, E. Lăpăduș-Căvâran, D. Lupea-Jena, I. Popovici-Armadia, Humița-Tapia, ieromonahul rus din Criciova, Suru-Herendesti, L. Rusulescu-Criciova și diaconii: T. Roșca, P. Laețiu și A. Bocșianu. În mulțimea credincioșilor ascultau cu evlavie, serviciul religios și unii din deputații noștrii sinodali din Logoj. Erau de față, pe lângă d-l Prefect V. Curuțiu; d-nii: Dr A. Bireescu primarul Logojului, Dr T. Popoviciu, Dr C. Murariu, Dr V. Mircu, V. Feneșiu, col. Boldea, C. Mircea, Dr T. Bălăngean s. a.

După vecernie P. S. Sa, adresează cuvinte de îmbărbătare și de alipire față de legea și biserica noastră păstrătoare de multe veacuri a credinței ortodoxe. Combate cu îngrijorare relele sociale ale concubinajului și a sistemului nefericit de a nu avea copii. Cu exemple din viața de toate zilele arată urmările nefaste ale acestor rele și pentru familie și pentru Stat.

După revizia oficiului parohial P. S. Sa cercetează pe cei 2 preoți acas, dându-le anumite înviațiuni pastorale.

După acestea Arhiereul se reîntoarce la Logoj, urmat de 6 automobile cu suita Sa.

*

Seara la orele 6 P. S. Sa a ținut o conferință la Teatrul comunal, unde a fost invitat de către societatea Casinoului militar din Logoj.

Raportor

ȘTIRI

Biserică ortodoxă în Turda. Nu de mult a fost sfințită cu multă bucurie frumoasa catedrală ortodoxă din Turda. Cu contribuția tuturor creștinilor dreptmăritori s'a ridicat în istoricul oraș o catedrală falnică, încă o mare ispravă a Prea sfințitului Nicolae Ivan, ca și a vrednicilor Români ortodoxi din Turda!

Salarizarea clerului. Zilele trecute s'a judecat la Curtea de Apel din Chișinău acțiunea în contencios a preotului Bolhoceanu privitor la reducerea salariului. Curtea de Apel, la pledoariile ilustrilor avocați profesori I. Micescu și A. Teodorescu din București, a admis acțiunea numitului preot. Rămâne să vedem decizia Curții de Justiție și Casație unde s'a făcut apel de reprezentanții Statului.

Conferință. Dumineca trecută a conferențiat în cadrele F. O. R.-ului secretarul *Petru Tomă*, colaboratorul foii noastre, despre „*Creștinism ca forță socială*”. Conferința o vom publica în proximități ai F. D.

Avem monetărie națională. În sfârșit avem și noi monetărie proprie. Ea a costat 47 milioane de lei și în Februarie va bate monete de 200 și 50 lei!

CONCURSE.

Consiliul parohial din comuna Bogoltin jud. Severin escrie concurs pentru ocuparea postului de paroh al parohiei vacante de cl. III. din Bogoltin protopresbiteratul Mehadii cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” din Caransebeș.

Emolumente :

1. Una sesiune parohială constătătoare din 32 jug., după care alesul preot va suporta sarcinile publice.
2. Casă parohială.
3. Din lada cultului salar anual.
4. Paușal pentru 20 m³ lemne.
5. Alte venituri după uzul din comună.

Reflectanții având învoierea Ven. Cons. eparhial au să-și înainteze petițiile consiliului parohial din Bogoltin prin Prea On. Oficiu protopresbiterat din Orșova, cu încuviințarea căruia se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare — la nici un caz însă în ziua alegerii — spre a-și arăta dexteritatea în cele preoțești.

Bogoltin din ședința consiliului parohial ținută la 13 Octomvrie 1935.

Gheorghe Belcotă

președinte

3—3

Simeon Temeș

notar

În conțelegere cu mine: *Iosif Câmpanu* protopresbiter

* * *

Consiliul parohial din Foeni escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” pentru ocuparea postului de cântăreț la biserica ort. rom. din comuna Foeni, protopresbiteratul Ciacovei, cu următoarele

Emoiumente :

1. Sesiunea cantorală de 8 (opt) jug. pământ arabil primit dela reforma agrară după care alesul cantor are să suporte impozitele către stat, județ și comună.

2. Stola serviciilor cantorale, staverită prin consiliul parohial în ședința din 6 Septemvrie 1931.

Atribuțiunile cantorale, pe lângă purtarea stranei la toate serviciile dumnezeiești publice, sunt: a) Instruirea și conducerea tinerimii școlare în cântarea ceremoniilor în și afară de biserică la înmormântări și procesiuni de litii. b) Instruirea și conducerea corului vocal bisericesc.

Recurenții cu diploma de absolvire a școlii de cantori au să-și înainteze petițiile adresate consiliului parohial ort. rom în Foeni, oficiului parohial de acolo, având a se prezenta în vre-o duminică ori sărbătoare în sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea cunoștințelor cantorale.

Foeni din ședința consiliului parohial ținută la 26 Octomvrie 1935.

Nicolae Popa

paroh preș.

Ioan Nedelu

notar cons.

Notă Oficială.

Nr. 6591 E. 1935.

Toți preoții cari până la 31 Martie 1936 împlinesc 5, 10, 15 și 20 ani de serviciu bisericesc și școlar cu începere dela 1 Aprilie 1936 sunt îndreptățiți la câte o nouă gradajie.

În urmare toți acești preoți până cel mult la 5 Decemvrie a. c. să-și înainteze cererile lor pentru încuviințarea gradajiei noi.

Cererile să se înainteze pe cale ierarhică adică prin Oficiile protopopești. La cerere se vor anexa cuvenitele certificate de serviciu eliberate de către Oficiile protopopeștic competente și timbrate în regulă.

Cererile întrate după termenul de mai sus precum și cele ajustate cu certificate de serviciu netimbrate sau timbrate insuficient nu se vor lua în considerare și preoții respectivi nu vor fi trecuți pe tabloul celor îndreptățiți la câte o nouă gradajie.

Caransebeș la 18 Noemvrie 1935.

Episcopul diecezan:

† Vasile

COMUNICAT.

Nr. 5352 Șc. 1935.

Protopopul Olivian Soroceanu, predicatorul catedralei mitropolitane din Cernăuți a tipărit un volum de predici pentru toate duminicile de peste an.

Costul volumului este de lei 100 exemplarul. Litorii de a avea acest volum se vor adresa secției culturale, trimițând deodată banii, până la 10 Decemvrie a. c.

Caransebeș în 20 Noemvrie 1935.

Consiliul eparhial.

Tipografia și Librăria Diecezană

Caransebeș

Execută tot soiul de lucrări tipografice în cel mai scurt timp pe lângă prețuri convenabile. Are un mare depozit de hârtie.

Este bogat înzestrată și bine-asortată cu tot felul de cărți școlare, literare și științifice, requisite școlare și de birou.

■ **Legătorie proprie.** ■

Aducem la cunoștința On. cetitori, că

Calendarul Românului

pe anul visect **1936** dela Hristos

a apărut și se află de vânzare la
Librăria Diecezană Caransebeș.

„CALENDARUL ROMÂNULUI“ apărând în al XLVIII-lea an, aduce și de astă dată pe lângă partea calendaristică, un bogat material literar, șematismul diecezei noastre și consemnarea tuturor târgurilor din Bănat și Transilvania.

Prețul: **16** Lei

